



בסייעתא דשמיא

שיעורים בליקוטי הלכות

שנאמרו בס"ד ע"י

הרה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

יום א' פרשת מטות מסעי

כ"ה תמוז תשע"ה

ניתן לשמוע בקו ישיר: 0

נכתב לפני עריכה

**ניתן להאזין לשיעורים
בקרוב בעז"ה**

לשמיעה, צפיה, והורדה,

וכן להורדת הקונטרס

באתר בעטלער

betler.org

שיעור יומי ע"י הרה"ח ר' ניסן דוד קיוואק שליט"א

יום ראשון פ' מטו"מ - כ"ה תמוז תשע"ה

טו) וְזֶה בְּחִינַת מַזָּה שֶׁהַפְּלִיגוּ רַבּוּתֵינוּ זְכוּרֵינָם לְבָרְכָהּ בְּעֵינֵי הַיְדֵיעָה לַיְדַע לְכוּן חֲצוֹת אֵימַת כְּדֹאֵינָא בְּבִרְכוֹת (דף ג'), וְדוּד מִי הָיָה יָדַע חֲצוֹת אֵימַת מְכַרֵי מִשָּׁה לֹא יָדַע וְכוּ' אֶלָּא דָּוִד, כְּנֹר הָיָה תְּלוּי וְכוּ'.

מוהרנ"ת בחר לסיים את ההלכה המופלאה הזאת בביאור דברי הגמ' ששאלו חז"ל מדוע אמר משה 'כחצות הלילה', לשון בערך, כחצות, הרי ה' יודע את הזמן בדיוק, מדוע לא אמר בחצות הלילה. חז"ל נרחקים לומר שמשה לא ידע. והקשו הרי דוד המלך בן ידע זמן חצות, ואמרו שדוד המלך בן ידע כי היה לו כינור. אנו צריכים להבין מהיכן נקח את הכינור הזה?

ר' נתן פותח לנו את העיניים, שבכל לילה בחצות נפתח השפע הזה שנקרא כינור של דוד, שממנו נוכל להתחיל להתחזק. וזוה תלוי כל מציאות האדם, כל מציאות היהודי תלוי בזה.

יש לנו רבי שיוודר למציאות האמיתי של בני אדם, הוא יכול לרפאות אותנו לכן הוא יודר למציאות. יש אנשים שמנהלים ומנהיגים מנהגים טובים בעם ישראל, יש עבודה של בקי ברצוא, שרבינו מלמד אותנו מה התכלית שלנו בעבודת ה', ויש רבי שיכול לעזור לנו, פשוט לרפאות אותנו, להוציא את האדם מהעצבים, לחץ, דחק, ודברים יותר גרועים, כן מתאווה אחת, ומעוד תאווה, כן אפשר, אפשר בוודאי, להתרגל בתפילה ויראת שמים, אם רוצים זה נהיה מהר, אבל בכל אופן זה אפשרי בהחלט.

'לכוון נקודת חצות' - לכוון נקודת הקירוב שלאחר הריחוק

רבינו רוצה לרפאות אותנו, הרפואה של האדם מתחילה כמו ביציאת מצרים שהתחיל בחצות הלילה, וכן תחילת ישועת אברהם אבינו היה בחצות הלילה, שם מתגלה הכח של כף זכות. עיקר הישועה זה משם.

והאדם צריך שידע לכוון את זמן חצות לילה. מה הפירוש לכוון מתי זמן חצות. מבאר ר' נתן את הענין הזה לגבי ראש חודש, כי לפעמים המרחק זה הטובה של האדם, כמה שמרחיקים אותו זה יותר טוב, אך כשמרחיקים אותו יותר מדי, הוא גמור, וחייבים לקרב אותו חזרה. אבל יש מדה מסויימת, נקודה, ועל זה אומרים 'מקודש מקודש'.

כך האדם צריך לדעת שיש אותו זמן שהוא מתעורר מהשינה ויש לו כחות להתחיל, הנה יש כאן איזה כח בשבילי, שאני יכול לאחוז בזה, ולהגדיל ולהצמיח את זה, להגביה את זה שזה ישנה אותי לגמרי, זהו חצות לילה, זה יתן לי את הכח הזה.

ר' נתן מאריך שעיקר גאולת הנפש תלויה בזה, לכוון את העתים של נקודת חצות.

ליקוטי הלכות ח"א דף ה' השכמת הבוקר א' אות ט"ו

הינו כי עקר הגאולה בכלל ובפרטיות גאלת הנפש של כל אחד ואחד תלוי בידיעה והשגה זאת לכוון היטב נקודות חצות לילה, דהינו כשמתגבר תקף השנה על נפש הישראלי ורוצה להפילו לגמרי ח"ו, על-ידי רבוי עונותיו וקלקוליו עד שכמעט כמעט יפול לגמרי, רחמנא לצלן, אזי דיקא יאיר השם יתברך עליו בחסדו שיזכיר את עצמו בהנקדות טובות שבו ויחיה את עצמו כנ"ל,

כי לפני שאדם קם בחצות, הוא טוען שכבר ניסה להתחזק כמה פעמים וזה לא עובד, אך כשיקום בחצות יראה שני רברים, א. לא ניסיתי עדיין. ב. זה כן עובד. ויבין שזה כל חיי לראות שיש לי קשר לה', יש לי טוב, יש לי קשר לאמת, רק זה אני רוצה, השאר זה סתם נדבק בי, וזה ילך ממני.

שזהו בחינת קימת חצות שאז השכינה, שהיא כלליות נפשות ישראל בתכלית הקטנות והמעוט ואז היא צועקת בקול מר להשם יתברך בבחינת (תהלים מ"ב) כאיל תערג וכו', בחינת (ירמיה ל"א) קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים וכו' ואז השם יתברך מעורר רחמיו וממשיך חוט של חסד וכו', כמובן כל זה בכתבים וכל זה נעשה עם כל אחד מישראל בכל עת, שבכל פעם מתגברת עליו בחינת השנה הנ"ל עד שכמעט כמעט וכו', רחמנא לצלן, ואז דיקא צריך לחפש נקודתו הטובה כנ"ל בבחינת (תהלים צ"ד) אם אמרתי מטח רגלי חסדך ה' יסעדני ברוב שרעפי בקרבי תנחומיך ישעשעו נפשי.

היינו שישעשע את נפשו עם תנחומיך, היינו עם רעיונות של דעת, וכך מתחיל להאיר אור קטן, אח"כ אור יותר גדול, הולך ואור עד נכון היום. ובזה תלוי עיקר גאולת האדם, כוננת נקודת חצות היינו שיקח את זה רציני ויבין שיש נקודה של דעת כזה שנכנס בי, היינו שאנחנו פותחים הלכה זאת, או משיבת נפש, או שומעים איזה דיבור שיחזק אותך, ואח"כ הולך מיד להתבודדות, לקיים 'אשיחה ויחפש רוחי', ועי"ז תשתנה תקום ותתרומם.

שכל זה הוא בחינת הלמוד הקדוש של אומרה הנ"ל, שדיקא כשמגיע בדתו לקטנות גמור, רחמנא לצלן, עד שרוצה לומר מטח רגלי, ח"ו, אז דיקא חסדי ה' יסעדוהו על-פי הנ"ל לעוררו משינתו ולהחזירו, שזהו בחינת קימת חצות ממש, שאז הוא תכלית הקטנות ואז דיקא הוא בחינת התעוררות השנה, שהוא בחינת התעוררות מנפילתו על-ידי בחינת אומרה לאלקי בעודי כנ"ל ובזה תלוי הגאולה בכלל ובפרט כנ"ל ועל-כן היתה גאלה הראשונה בחצות דיקא

שיעורי תורה והתבוננות בונים קשר להשי"ת, אך אדם לא מרגיש שייך לקשר הזה רק ע"י חצות

ר' נתן אומר, אחר כל מה שלמדנו, אני מדבר אליך, יש דבר שיכול לשנות אותך לגמרי, שזהו נקודת חצות, תקום אז לפנות בוקר, ללכת להתבודדות וללמוד ספרי רבינו ולהתחזק, טעם טעם של גן עדן, טעם של התחזקות, תתרגל לזה, לחיות עם טעם של הבנה, אור ושכל, ותבין ששאר הדברים אינם אמיתיים, רק התורה אמת, ה' אמת והוא אוהב אותך ורוצה אותך, ותהיה אדם אחר לגמרי.

וכידוע שזהו עיקר דרך רבינו שיעורים קבועים, התבודדות, וחצות. ע"י שיעורים קבועים בתורה יש לו קשר לה', ע"י התבודדות יש לו קשר לה', בלי חצות לא נהיה הקשר, הוא לא

רואה איך הוא שייך שם, ע"י חצות הקשר בין שייך. זוהי גאולת האדם.

וכן גאלה האחרונה שאנו מקוים במהרה בימינו תהיה על-ידי בחינת חצות, על-ידי הכשרים והיראים עומדים בכל לילה בחצות, שעל-ידי זה הם ממשיכים על עצמם בחינת קדשת חצות לילה שאז מתעורר חסד גדול, שעל-ידי זה זוכין להמשיך עליהם תמיד בחינת התעוררות השנה שבחצות לילה, להמשיך עליהם בחינה זאת תמיד,

ועי"ז זה כבר לא ענין שמפחדים מזה, כי לפני זה, אומרים לאדם להיות בשמחה, הוא שואל איך? אחרי חצות, אומרים לאדם להיות בעצבות, הוא שואל איך? איך בעצבות, הרי ה' עשה לי חסדים כאלה, הרי טוב לי כ"כ, לא יודע מה שאתה מדבר בכלל להיות עצוב.

דהינו שבכל עת שרוצים להפיל עליהם שנה וקטנות גדול מאד, אפלו אם מפילים אותם כמו שמפילים ח"ו, אפלו אם עבר עליו מה שעבר, אף-על-פי-כן יתעורר תמיד דיקא מתוך תקוף הקטנות בבחינת קימת חצות הנ"ל, דהינו על-ידי בחינת העוד מעט טוב שמוצא בעצמו וכנ"ל

כי יש שמפילים את האדם בגשמיות וברוחניות, ועובר עליו עגמת נפש ובעיות, אעפ"כ יתעורר תמיד מתוך קטנות, קטנות המוחין היינו שהמח סתום, זהו עיקר קימת חצות, כשאתה בתקוף הקטנות, והתעוררת אל הגדלות, שם תדע לכוון נקודת חצות, היינו יש נקודה של ריחוק ששם תתקרב ותתחיל התחלה חדשה לגמרי.

ועל-כן משה לא ידע עדין לכוון היטב חצות אימת, כי אז היה עדין קדם מתן תורה ולא היה עדין אתערותא דלתתא, כי לא היה עדין כל כך צדיקים שעמדו בחצות ועסקו בתורה מחמת שהיה קדם מתן תורה ועל-כן היה קשה לכוון היטב נקודת חצות ואפלו למאן דאמר שגם משה ידע אבל לא היה יכול לדבר בזה כל כך והיה מתירא עדין שמא יטעו וכו', כי עדין לא היה יכול להמשיך הארה זאת באתגליא מחמת שהיה קדם מתן תורה

משה רבינו לא ידע לגלות סוד אזמרה לפני שחטאו בעגל, שעוד לא נתגלו מדות הרחמים

משה לא היה ידע מאיפה לדעת את הסוד הזה, כי כל סוד מדות הרחמים התגלו רק אחר חטא העגל, 'אני אעביר כל טובי על פניך' אז נתגלה הדרך הזה שבאמת ה' רוצה לראות את הטוב של האדם, והכל בכח של משה רבינו וכל הצדיקים שהלכו בדרך של משה, וקמו חצות, והאירו רחמים אחר לשני, האירו כח של רחמים.

משה לא ידע, לא ידע אם אנחנו נוכל לקבל את זה, זה נשמע צחוק להתחזק, למה להתחזק? העידו לי הרבה אנשים, מתי שאומרים שיעור באזמרה, שתים שלוש אנשים באים לשאול הרי אסור להתחזק ככה, איי רבינו אומר, לא יודע מה רבינו אומר. כי באמת אדם צריך להוכיח את עצמו, ובאמת כשלומדים תורה רפ"ב הכל תלוי בפירושו המאמר שזהו יסוד החיים.

משה רבינו נתיירא לגלות אזמרה באתגליא, עוד לא היה זמן לגלות את זה, לכן הוא אמר 'כחצות', היינו כמו שיתגלה אח"כ מדות הרחמים, שם יהיה החצות, עכשיו כחצות. אבל דוד המלך שהוא משיח, הצדיקים שעוסקים בתיקון נשמות ישראל, דוד המלך הוא בחי' הכינור שלו, כח התורה שבו, ה' חומשי תורה שכבר קבלנו ממשה רבינו, ואזי בא דוד ויודע נגן, יודע לקיים אזמרה.

ליקוטי הלכות ח"א דף ה' השכמת הבוקר א' אות ט"ז

אָבֵל דוֹד הוּא יָדַע, כִּי בְנוֹר הָיָה תְלוּי לְמַעֲלָה מִמְטָתוֹ, וְכַח הַכְנוּר נִמְשָׁךְ מִהַתּוֹרָה, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי אַרְמוֹר ז"ל כִּי הַכְנוּר שֶׁל דוֹד הָיָה שֶׁל חֲמֵשׁ נִימִין כְּנֶגֶד ה' חוֹמְשֵׁי תּוֹרָה וְהוּא הָיָה מְעוֹרָרוֹ מִשְׁיַנְתּוֹ עַד שִׁידַע לְכוּן הַשְׁעָה וְהַנְקָדָה שֶׁל חֲצוֹת, כִּי דוֹד הוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ שְׁעוֹסֵק תָּמִיד בְּתַקּוּן נַפְשׁוֹת יִשְׂרָאֵל לְעוֹרָרָם מִשְׁיַנְתָּם עַל-יְדֵי בְּחִינַת הַנ"ל, עַל-יְדֵי הַנְקָדוֹת טוֹבוֹת שְׁמוּצָא בְּכָל אֶחָד וּמְלַמֵּד לְכָל אֶחָד וּמְאִיר בְּלִבּוֹ שְׁיֻכַּל לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ וּלְמַצֵּא בְּעַצְמוֹ נְקָדוֹת טוֹבוֹת תָּמִיד כְּדֵי לְעוֹרְרוֹ מִשְׁיַנְתּוֹ וּנְפִילָתוֹ שֶׁלֹּא יִפֹּל לְגַמְרֵי ח"ו, וְהַעֲקָר לְכוּן בְּעַת שְׁכַמְעֵט כַּמְעֵט יִפֹּל ח"ו, אִזְ דִּיקָא יְאִיר בּוֹ בְּחִסְדּוֹ לְהַצִּילוֹ וּלְעוֹרְרוֹ בְּבְחִינַת (תהלים ל"ז) כִּי יִפֹּל לֹא יוֹטֵל וְכו', בְּחִינַת (שם) צוֹפֵה וְכו' ה' לֹא יַעֲזֹבֵנו בְּיָדוֹ, בְּבְחִינַת (דברים ל"ב) כִּי יִרְאֶה כִּי אֵלֶּת יָד וְאִפְסָ עֲצוֹר וְעֲזוּב וְכו' וְאָמַר וְכו' רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְכו' וְכֵן זֶה בְּכַח הַתּוֹרָה שֶׁכִּבֵּר קִבְּלָנוּ עַל-יְדֵי מִשְׁהָ רַבְּנוּ וְעַל-יְדֵי כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁהָיוּ עַד הַנֶּה שֶׁפָּרְשׂוּ לָנוּ דְרָכֵי הַתּוֹרָה הַיְטִב.

וְעַל-כֵּן דוֹד הוּא יָדַע חֲצוֹת אֵימַת עַל-יְדֵי הַכְנוּר הַנ"ל, כִּי הָיָה יוֹדֵעַ נֶגֶן, (שמואל א' ט"ז) כִּי כָל סֵפֶר תְּהִלִּים עוֹסֵק בְּזֶה, כִּי יִפּוֹל לֹא יוֹטֵל, וְעוֹד הִרְבֵּה פְּסוּקִים שֶׁל הַרְדָּךְ הַזֹּאת. וְכֵן אֶחָד שֶׁקָּם חֲצוֹת, מַכְנִיס הַרְהוּר תְּשׁוּבָה בְּעוֹלָם, וּמִשְׁתַּנֵּה הָעוֹלָם, נִהְיָ עוֹלָם שֶׁל רַחֲמִים, עוֹלָם שֶׁל קִירּוֹב וְהַתְּנִלוֹת אוֹר הָאֵמֶת.

כִּי כָּל הַלְמוּד הַקְדוּשׁ הַנ"ל לְחַפֵּשׂ הַטּוֹב וּלְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ עַל-יְדֵי זֶה, כֵּן זֶה הוּא בְּחִינַת נִגְוִיָּם קְדוּשִׁים הַיּוֹצֵאִים מִכְּנוּר שֶׁל דוֹד בְּחִינַת אֲזַמְרָה דִּיקָא כַּנ"ל, בְּחִינַת עוֹרָה וְכו' הַנִּבְּל וְכְנוּר אֲעִירָה שָׁחַר כַּנ"ל וְעַל-יְדֵי זֶה זָכָה דוֹד לִידַע לְכוּן נְקָדַת חֲצוֹת הַנ"ל שְׁבֻזָּה תְלוּיָה הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה בְּכָלִיּוֹת וּבַפְּרָטִיּוֹת עַל כָּל נֶפֶשׁ מִיִּשְׂרָאֵל, כִּי דוֹד הוּא מְשִׁיחַ שְׁעַל יָדוֹ תְהִיָּה הַגְּאֻלָּה הָאַחֲרוֹנָה שֶׁהִיא גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה שְׁאִין אַחֲרֶיהָ גְלוֹת וְהַעֲקָר עַל-יְדֵי בְּחִינַת זְמִירוֹת וְנִגְוִיָּם הַנ"ל, בְּבְחִינַת (ש"ב כ"ג) מְשִׁיחַ אֶלְקִי יַעֲקֹב וְנִעֲמִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, הֵינּוּ עַל-יְדֵי בְּחִינַת אֲזַמְרָה הַנ"ל. בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ, אֲמֹן וְהִבֵּן הַדְּבָרִים הַיְטִב, כִּי אֵי אֲפֹשֶׁר לְבָאֵר הַכֹּל רַק כֵּן אֶחָד כְּפִי מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו כֵּן יָמִי חָיוּ בְּיָמֵי נְעוּרָיו וּבְיָמֵי זְקֻנָּתוֹ יְכוּל לְהַחֲיוֹת אֶת עַצְמוֹ תָּמִיד עַל-פִּי כֵּן דְּבָרֵינוּ אֵלֶּה שְׁמִכְבָּרִים קָצַת אֲמַתָּת הַעֲצָה וְהַלְמוּד הַקְדוּשׁ שֶׁל אֲזַמְרָה לְאַלְקִי בְּעוֹדֵי שְׁהוֹהִירְנוּ אַרְמוֹר ז"ל מְאֹד מְאֹד לִילָךְ בּוֹ, אֲשֶׁרֵי שִׂיאָחוּ בּוֹ:

ר' נתן מסיים שעי"ז תהיה הגאולה, ומוסיף שאי אפשר לבאר הכל, כל אחד לפי מה שעובר עליו, תמיד יחיה את עצמו בזאת ההלכה. כמה שר' נתן פירט כאן דברים, אנו צריכים לסכם את כל הלימודים שלמדנו בהלכה נפלאה הזאת.

עיקר היהדות תלוי בקימת חצות

מזהרנ"ת ממשיך לבאר את היסוד הנורא, שכמו שיש שינה בגשמיות וצריך להתעורר, כך עיקר התעוררות השינה הוא שאדם מתעורר מאד חזק, לאחר שרואה בעצמו איזה ירירה ונפילה, ונרמה לו שהוא רחוק מהשי"ת, הברכות והתפילות הם כלום, הלימוד לא שווה, וכך מרגיש רחוק, עד שעיקר הריחוק הוא בחצות הלילה, שהוא זמן רב מהיום, שהוא בחי' שהולך מאד קשה לאדם, ולא מבין בשביל מה לקום, זה נרמה לו סתם איזה ענין בעלמא, עצה טובה שלא שייכת לי למעשה. אך בוודאי אינו אמת, אלא שזהו פשוט עיקר המהות של קבלת עול מלכות שמים, ועיקר היהדות, הכל תלוי בקימת חצות.

רבינו אומר שחצות מסוגל כמו פדיון, כי למעשה אלו ג' הדברים, התבודדות, חצות, ולימוד

התורה שיעורים קבועים, בהם אנו צריכים לציית בתמימות לרביה"ק. ועי"ז נהיה מציאות של אדם חדש לגמרי, כי מתחיל לציית לרבינו ללמוד שיעורים קבועים.

ור' נתן מבאר מהו ענין החצות, שיש לו כח לגלות את החן הנפלא שבוהק מכל יהודי, כמה הוא לרצון ולנחת למעלה, כשארם חי עם זה, הוא נהיה אחר לגמרי, חי בשמחה ומנוחת הנפש. ור' נתן מאריך, שזה הענין נתגלה ביציאת מצרים שהיה בחצות הלילה, וכך אאע"ה גילה ענין חצות במלחמת המלכים.

לכוון נקודת חצות, היינו להבין שאין זה ירידה אלא לצורך הברור

ומשה רבינו אמר בחצות הלילה, כי צריך לדעת לכוון את נקודת חצות, כשעובר על אדם ירידה, שעה אחת, עוד שעה ועוד שעה, צריך לכוון מתי היא נקודת הירידה ששם חוזר להתרומם, לא שצריך לכוון שעות הירידה, אלא כשזה המצב שלו בין כך ובין כך, אזי צריך לדעת שזה לא נפילה כלל אלא בירורים, לכוון שאין זה נפילה אלא בירורים, כמו שהשכינה הק' יורדת בכל לילה לברר בירורים, כך צריך האדם בכל מה שעושה, בענייני פרנסה ואכילה וכו', להבין שזה הכל לצורך בירורים, כך בזמן נפילה, כשיכוון הנקודה להבין שזה בירורים, אזי מתהפך ירידה לעליה, ע"י שמתעורר למצוא בעצמו נקודות טובות.

וזהו שאמרו דוד הוה ידע, כי נקודת חצות הוא עיקר גאולת הנפש של כל אחד שיזכה לבא לתפילה בכונה ולגאולת נפשו איך שהיא, הכל תלוי ביריעה הזאת, כשמתגברים עליו ורוצים להפילו ח"ו ע"י ריבוי קלקוליו ועוונותיו עד שכמעט יפול לגמרי רח"ל, אזי יזכיר את עצמו, לפעמים אדם שואל את עצמו, למה לא נזכרתי מקודם לזה, כי הכל תלוי בהארת חסדי ה', רק בשעה הזאת האירה עליו חסדי ה' שיתעורר מהשינה, ואתה תעשה את שלך, מכאן והלאה להתחזק. ולהבין שזה היה נקודת חצות, מה שהיה עד עכשיו, לא קשור אליך, תתורמם מעכשיו.

ע"י מה שר' נתן מבאר כאן נוכל להבין איך לומר חצות על עצמינו כמ"ש בסוף לקו"מ, כאיל תערוג, הנפש שלי כוספת, קול ברמה נשמע נהי בכי תמרורים, לשון עצבות. ואח"כ ה' מעורר ברחמי חוט של חסד, גם כשרחל מבכה, ואי' בכונות שאז נעשה התיקון של חצות. וזה בכל נפש בפרטיות, שיחפש נקודתו הטובה בתוך המצב של מטה רגלי.

ובזה מתגלה יסוד ברור בעבודת ה' מה שנעשה באמת איתנו בעולם, ר' נתן דיבר אלינו, כל אחד יש לו את הירידות שלו, צריך שתוכל להתחזק לזה, נכון שבעיקר מסוגל לזה הזמן של חצות. אך ר' נתן מפרש את זה בכל מצב שאמרת מטה רגלי, אני כבר לא יכול יותר, עכ"ז חסדך ה' יסעדנו. תנחומך ישעשעו נפשי. ע"י אזמרה לאלקי בעודי. כי נמשך חסד.

לפעמים אדם שואל, איך לי כח להתעורר. האמת שהקב"ה כן נותן לך כח לעיין עוד פעם בהלכה זאת, ולברוק ברברי רבינו, להתבודד ולקיים אזכרה נגינית בלילה, בוודאי תצליח, זהו עיקר החסד, ועי"ז תוכל להתפלל ולזמר לאלקיך וללמוד תורה באור גדול. זהו העיקר שחצות גורם שבוודאי יש את החסד הזה. זהו נקודת הגאולה להפך חושך לאור. הכל יתהפך לטובה, אל תירא כלל. וה' מאיר בך נחמות וחיוק עד אין שיעור. זהו נקודת חצות.

אחריות גדולה מוטלת על כל יחיד, שע"י תיקון הצות והתחזקות הפרטית, הרי הוא מקרב הגאולה הכללית

ר' נתן פתח שכל הגאולה תלויה באלו הכשרים הקמים בחצות, ואח"כ ממשיך שע"י יש לאדם הסתכלות אחרת על העולם, רואה את הטוב שבכל אחד, ולא צועק על אנשים כל היום, כי כבר בכה את לבו בחצות. ורואה בכל אחד נקודות טובות, ומבין שזה ירידה לצורך עליה, והשכינה מבררת ומתרוממת מזרש.

בסוף ההלכה מסיים ר' נתן, אני מדבר לכל אחד ממש 'אפילו אם עבר מה שעבר' אז יתעורר ע"י עוד מעט הטוב שמוצא בעצמו.

ר' נתן אמר שהגאולה תהיה ע"י חצות, זה לא סתם דיבורים, כל אחד צריך לקחת אחריות על עצמו להמשיך את הגאולה ממש ע"י קימת חצות.

וכן ההסבר של ר' נתן בהמשך הוא כך, כמו שגילה בהלכות אחרות זה הנושא, שמי שזוכה לבחינת חסד, זהו כח הצדיק, כי כל הכח שיש מושג של אזמרה, ולדון לכף זכות, הוא כח של רבינו שמעורר מדות הרחמים, וממילא יש דרך של אזמרה. ובכח אלו היחידים שקמים בחצות, נעשה מצדיקי הרבים ככוכבים, ונהיה הרבה הרהורי תשובה בעולם, ע"י שקמים בלילה, כמובא בספר המדות. ועי"ז מחזיר את כל ישראל בתשובה, עד כדי כך.

משה לא ידע, שעוד לא נתגלו הצדיקים שעלו מדרגא לדרגא עד שיוכלו להמשיך הרחמים לגלות סוד אזמרה

ר' נתן מגלה כאן דבר נפלא נורא נוראות, מה שאמרו שמשה לא ידע כי רק בחטא העגל היה ירידה ונתגלה כל המעשה הזאת, לכן משה לא ידע, כי עוד לא הגיע הזמן, רק בחטא העגל נתגלו מדות הרחמים. 'אני אעביר כל טובי על פניך'.

ר' נתן מוסיף עוד שאז לא היו כ"כ צדיקים שקמו חצות ועסקו בתורה, כי היה לפני מתן תורה, מי הבונה? לא היה אברך מהכולל חצות שלנו? הרי אברהם אבינו כבר גילה חצות. משה לא ידע הכונה שעוד לא נתגלו הצדיקים המופלגים שעלו מדרגא לדרגא לגלות יותר ויותר לכלל ישראל, זהו עומק ההבנה בסוד 'משה לא ידע'.

לפעמים אין לדבר ענין אזמרה עם אנשים שעוד לא התקרבו לצדיק, שזה נכלל בחי' 'משה לא ידע'

כשמדברים אזמרה עם אנשים, הם לא מבינים, זה כלול בבחינה שנקרא 'משה לא ידע', בחי' קודם מתן תורה, באמת אי אפשר לדבר איתם אז, רק אח"כ כשמדברים מרבינו, יודע תורה רפ"ב, אז כבר אפשר לדבר עם האדם תורה אזמרה!

דוד הוה ידע. ע"י הכינור של ה' נימין, בחי' ה' חומשי תורה. דוד ממשיך אחר משה רבינו לעסוק בתיקון נפשות ישראל, תהלים ותשובה, לעשות כינור של נקודות טובות, שיתנגן בכל לב יהודי כינור שיתעורר, זה כל החיים שלנו, לשמוע כל לילה בחצות את הפיראלע של דוד המלך.

ועתה נשלים דברי מהרנ"ת באות י"ד

יד) וְזֶה שְׁכָתוֹב בְּזֹהָר חֹדֶשׁ, הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים וְכוּ' לְעֵינַי קִימַת חֲצוֹת, עֵינַי שָׁם וּמִפְּרֵשׁ שָׁם, הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים, בְּגִנּוֹתָא וְטִנוּפָא דְהָאֵי עֲלָמָא שְׁפִילָה וְכוּ', עֵינַי שָׁם, הֵינּוּ כְּפִ"ל שְׂאֵף-עַל-פִּי שְׂאֵרָם בְּמִדְרָגָה הַתְּחִתּוֹנָה, בְּגִנּוֹתָא וְטִנוּפָא, אֶף-עַל-פִּי-כֵן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְהַמְלָאכִים וְנִשְׁמוֹת הַצְּדִיקִים שְׂבִיבָה עֵדֵן מִקְשִׁיבִים לְקוֹלוֹ, בְּחִינַת חֲבָרִים מִקְשִׁיבִים לְקוֹלָהּ, שְׁזָהוּ עֲצָמוּ בְּחִינַת קִימַת חֲצוֹת כְּפִ"ל וְעֵינַי לְעִיל שְׁהִבְאֵתִי פְּסוּק זֶה, הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים, שְׁנֵאֲמַר לְעֵינַי הַנְּקָדָה שֵׁשׁ בְּכָל אֶחָד שְׁמוֹנַחַת בְּמִקּוֹם שְׁמוֹנַחַת, עֵינַי שָׁם וְעֵתָה עַל-פִּי דְבָרֵי זֹהָר חֹדֶשׁ הַפִּ"ל מִבְּאֵר הָעֵינַי הַיֵּטֵב:

הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים, הֵינּוּ הַטּוֹב שְׁבִי שִׁירָאֵל שְׁמִכּוּסָה, וּבִזְהָרָה אִמְרוּ שְׁבַח חֲצוֹת הַלֵּילָה הַקְּבָה, נִכְנַס לְטִילָה בְּגַן עֵדֵן. הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים בְּגִנּוֹתָא וְטִנוּפָא שֶׁל עוֹה"ז, הַקְּבָה"ה מִחִכָּה שֶׁתִּלְמַד עוֹד אֵיזָה דִּיבּוּר בִּזְהָרָה"ק גַּם שֶׁנִּרְמָה לָךְ שֶׁלֹּא צָרִיכִים אוֹתָן. נִמְצָא שְׁבִיבָה הַפְּסוּק כְּתוּב שְׁבַח חֲצוֹת נִתְעוֹרֵר שְׁצָרִיכִים גַּם אוֹתָן. וְהוּא אוֹתוֹ עֵינַי מִשׁ"כ בְּזֹהָרָה הַיּוֹשֶׁבֶת בְּגָנִים.

סוד תיקון רחל לבכות על הירידה כדי לברר, ותיקון לאה לפעול את הבידוד בכח לימוד התורה

הַאֲרִיז"ל מְגַלֵּה שֶׁעֵינַי תִּיקוּן רַחֵל הוּא לְתַקֵּן מַה שֶׁנִּחְרַבָה וְנִפְלָה הַשְּׁכִינָה לְבַרְר בִּירוּרִים, וְלוֹקִיחִים כַּח לְהַתְחַזֵּק, הֵינּוּ שִׁירֵדֵי כִּי לְבַרְר. אַח"כ צָרִיךְ לְהִכְנֵס בְּאִמַת לְבַרְר בְּכַח הַתּוֹרָה, זֶהוּ תִיקוּן לָאֵה. וְזֶהוּ שֶׁה' יוֹרֵד לְגַ"ע לְתַקֵּן, הֵינּוּ בִירוּרֵי תִיקוּן לָאֵה.

ר' נֵתָן מְגַלֵּה סוּד תִיקוּן לָאֵה שֶׁהוּא עֵינַי לִימוּד הַתּוֹרָה בְּכִלְלִיּוֹת, שְׁזָהוּ כּוֹנֵת תּוֹרָה לְשִׁמּוּהָ, תִיקוּן הָאִמּוּנָה בְּפִשְׁטוּת, שְׁאֵרָם יוֹדֵעַ שֶׁהוּא לֹאֵה בְּתוֹרָה וְה' שׁוֹמֵעַ. כְּמ"ש בְּזֹהָרָה, שְׁגַם כְּשִׁאתָה בְּטִינוּפָא דְגִלּוֹתָא, חֲזוּ בְנֵי חִבְיָבִי, כִּמָּה ה' אִיתְּנוּ כְּשִׁאֲנוּ עוֹסְקִים בְּתוֹרָה, זֶהוּ מִתְגַלֵּה בְּחֲצוֹת.

זֶהוּ שְׁאֵמַר דּוּד הַמֶּלֶךְ 'כִּי יִפּוֹל לֹא יִטֹּל'. רֹב הַתְּהִלִּים מְדַבְּרִים מִשׁוֹנָאִים וְאוֹיְבִים, אִלּוּ הֵם אוֹיְבֵי הַנֶּפֶשׁ, כִּי יִפּוֹל, גַּם שֶׁנִּפְלָה, אֵךְ הוּא לֹא יִנְצַח אוֹתִי, כִּי ה' יִסְמְכֵנִי. גַּם כְּשִׁאֲפֵס עֲצוּר וְעוֹזֵב, רֹאוּ עֵתָה כִּי אֲנִי אֲנִי אַחִיָּה, זֶהוּ כַח הַתּוֹרָה.

כל מהותו של דוד המלך הוא להכניס את הניגון של הכינור לכל לב יהודי

כִּי דוּד הַמֶּלֶךְ עוֹסֵק בְּכַח הַתּוֹרָה שְׁבַכִּינוּר שֶׁל דוּד, לְהַכְנִיס נִיגוֹן הַכִּינּוּר בְּכָל לֵב שֶׁל כָּל יְהוּדִי, דוּד יוֹדֵעַ חֲצוֹת אִימַת, כִּי הוּא יוֹדֵעַ נֶגֶן. וּבִזְהָרָה תְּלֹוֹי הַגְּאוּלָּה הַכִּלְלִית וְהַפְּרִטִית, הַכָּל תְּלֹוֹי בְּזִמְרֵי חֲצוֹת וְנִיגוּנִים. לְנֶגֶן תְּמִיד נִיגוֹן לְה', שֶׁהֵלֵב יִהְיֶה שִׁמּוֹח עִם ה', וְלִהְתְּקַשֵּׁר לְתוֹרָה וְעוֹבְדוֹת ה'.

זֶהוּ מִשִּׁיחַ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב נֵעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי מַה שֶׁמִּשָּׁה לֹא יוֹדֵעַ דוּד יוֹדֵעַ, לֹא רַק שְׁדוּד יוֹדֵעַ, אִלָּא שְׁזָהוּ כָּל מִהוּתוֹ, וְעֵי"ז נִכְנַס בְּעוֹלָם כָּל עֵינַי אֲזַמְרָה שְׁעִי"ז תִּתְקַרֵּב הַגְּאוּלָּה בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ אֲמֵן.

הֵנָּה לְקַמֵּן בְּהַל' עֵרֵב ו' וְהַל' שֶׁבֶת ז'. גַּם מֵאֲרִיךְ לְדַבֵּר בְּעֵינַי אֲזַמְרָה. אֲבָל זֹאת הַהֲלָכָה הִיא הַפְּתִיחָה לְסִפְרֵי הַקְּדוּשָׁה לְקוּטֵי הַלְכוּת, כֹּאֵן מוֹנַח הַסּוּד שֶׁל רִבִּיָה"ק, שְׁאֵרָם לֹא יַעֲבִיר אֶת הַחַיִּים סִתָּם בְּבַטְלָנוֹת, הַכָּל תְּלֹוֹי כִּמָּה שִׁאתָה מִתְחַזֵּק. 'אֵי אֲפִשֵׁר לְבַאֵר הַכָּל, כָּל אֶחָד כְּפִי מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו, יוֹכֵל לְהַחִיּוֹת אֶת עֲצָמוֹ תְּמִיד.